

Salon Seudun Eläinsuojeluyhdistys ry

Helsingintie 8
24100 SALO

Viite: 25.5.2020 vireille tullut kantelu

ASIA: Löytöeläinten tilapäinen hoito ja villikissapopulaatiot

Pyysitte kirjelmästäne ilmenevin perustein tutkimaan Salon kaupungin ympäristöterveydenhuollon päällikön Riitta Suutarin menettelyä liittyen erityisesti kissoihin ja löytöeläimistä aiheutuviin kustannuksiin. Katsotte, että löytöeläimistä aiheutuneet kustannukset eivät kuulu yhdistyksellenne vaan kunnalle. Arvostelette käytettyä määrittelytapaa villikissan ja kotieläimenä pidettävän kissan välillä ja myös sitä, että villikissapopulaatioiden paikkojen kustannusvastuu on jäänyt kunnan sijasta yhdistykselle. Katsotte lisäksi, että eläinsuojeluasiat jäävät monesti kunnolla hoitamatta, koska valvontaeläinlääkäriin virka on usein täyttämättä muun muassa viranhaltijoiden suuren vaihtuvuuden takia.

Kantelun johdosta Salon kaupungin ympäristöterveydenhuollon päällikkö Riitta Suutari antoi 22.10.2020 päivätyn selvityksen, jonka mukaan kysymyksessä olevien kustannusten korvaaminen perustuu kaupungin ja yhdistyksen väliseen ostopalvelusopimukseen. Kissa määritetään villikissaksi lisäselvityksiin perustuen. Eläinsuojelulain 15 §:n lähtökohtana on omistajansa hallinnasta tilapäisesti poissaolevien eläinten hoidon järjestäminen. Lain perusteluissa (HE 36/1995) puhutaan nimenomaan omistajiltaan karkuun päässeistä kissoista, koirista ja muista pienikokoisista seura- ja harrastuseläimistä. Villiintyneiden kissojen hoito tai lopetus tulisi järjestää muilla tavoin. Vaikka valvontaeläinlääkäreiden vaihtuvuus on monista syistä ollut runsasta, kiireelliset eläinsuojelutapaukset on aina hoidettu.

Asianne esiteltiin apulaisoikeusasiamies Maija Sakslinille. Hänen pyynnöstään ilmoitan, että kysymyksessä olevien kustannusten korvaamisen osalta hän ei valitettavasti voi auttaa Teitä asiassanne. Tämä johtuu siitä, että yksityisoikeudellisten riita-asioiden tutkiminen

ja ratkaiseminen ei kuulu oikeusasiamiehen tehtäviin eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain mukaisesti. Yhdistyksen ja Salon kaupungin välisen kyseisiä kustannuksia koskevan sopimuksen mukaan mahdolliset riita-asiat ratkaistaan Varsinais-Suomen kärjäoikeudessa.

Eläinsuojelulain 15 §:n 1 momentin mukaan kunnan on huolehdittava alueellaan irrallaan tavattujen ja talteenotettujen koirien ja kissojen sekä muiden vastaavien pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä. Pykälän 2 momentin mukaan talteenotettua eläintä on säilytettävä vähintään 15 päivän ajan, minkä jälkeen kunnalla on oikeus myydä, muutoin luovuttaa tai lopettaa eläin.

Eläinsuojelulain esitöiden (HE 36/1995 vp) edellä mainittujen lainkohtien yksityiskohtaisten perustelujen mukaan omistajiltaan karkuun päässeet kissat, koirat ja muut pienikokoiset seura- ja harrastuseläimet muodostuvat helposti ongelmallisiksi eläinsuojelun kannalta. Myös yleinen järjestys ja turvallisuus edellyttävät, että osoitettaisiin paikka, minne irrallaan tavatut pieneläimet voidaan toimittaa ja mistä omistajat voisivat eläintään tiedustella. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että talteenotettua eläintä olisi säilytettävä vähintään 15 päivän ajan. Ehdotuksen mukainen säilytysaika olisi vähimmäisaika, jonka tulisi täytyä ennen kuin ehdotetussa säännöksessä tarkoitettuihin toimenpiteisiin voitaisiin ryhtyä. Kiinniotettuihin villiintyneisiin kissoihin voitaisiin kuitenkin soveltaa, mitä metsästyslaissa on säädetty.

Metsästyslain 5 §:n 2 momentin mukaan villiintyneeseen kissaan sovelletaan, mitä rauhoittamattomista eläimistä säädetään. Mainitun lainkohdan esitöiden (HE 300/1992 vp) mukaan kissa, joka on oppinut saalistamaan luonnossa, on vahingollinen luonnonvaraisille linnuille ja pienille nisäkkäille. Tämän vuoksi ehdotetaan, että kissaan, joka on irrallaan muualla kuin pihapiirissä tai puutarhassa, sovellettaisiin rauhoittamattomia eläimiä koskevia säännöksiä. Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietinnön n:o 7 (HE 300/1992 vp) mukaan soveltamisalan ulkopuolelle jäisivät siten ns. kotikissat, joiden heitteillejätön saattamista rangaistavaksi teoksi valiokunta tulee jäljempänä esittämään. Villiintynyt kissa voidaan tunnistaa muun muassa ulkoisten tuntomerkkien, käyttäytymisen ja elinpiirin perusteella. Valiokunta katsookin, että villiintyneenä on pidettävä kissaa, joka hankkii ravintonsa luonnosta oman pihapiirinsä ulkopuolelta.

Metsästyslain 85 §:n mukaan kotieläimeksi otetun kissan heitteillejätö ja hylkääminen on kielletty.

Oikeusasiamies voi tutkia vain viranomaisten, virkamiesten ja muiden julkista tehtävää hoitavien menettelyä. Rajanveto villiintyneen kissan ja kotieläimenä pidettävän kissan välillä sisältää harkintaa ja on riippuvainen tapauskohtaisesta selvityksestä. Apulaisoikeusasiamiehellä

ei ollut syytä epäillä, että virkaeläinlääkärien vaihtuvuudella olisi ollut vaikutusta lakisääteiseen eläinsuojeluun kunnassa. Apulaisoikeusasiamies Sakslin katsoi, että kantelunne perusteella ei ole asiasa ilmenneiden seikkojen perusteella aihetta epäillä lainvastaista menettelyä tai velvollisuuden laiminlyöntiä.

Edellä mainituista syistä asiaanne ei ryhdytä tutkimaan enempää.

Oikeusasiamiehensihteeri

Jukka Anttila

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.